

HAYVAN SAĞLIK ZABITASI

(Öđrenci Ders Notu)

Prof. Dr. Hakan YARDIMCI

GİRİŞ

- Hayvan sağlık zabıtasının amacı, hayvanların çeşitli hastalıklara karşı korunmalarını sağlamak ve bu hastalıklarla en iyi şekilde mücadele yöntemlerini açıklamak ve uygulanmasını sağlamaktır.
- Salgın hastalıklarla mücadelede alınacak önlemler şu yönde olmalıdır:
- **1-** Salgın hayvan hastalıklarının çıkmasına engel olmak, önlemek ve koruyucu tedbirleri almak,
- **2-** Herhangi bir salgın hastalığın çıkması durumunda ise gereken önlemleri alarak en kısa sürede ortadan kaldırmak.

- Hastalıklardan korunmanın tedaviden daha iyi sonuçlar vereceği bilinen bir gerçektir. Bu bakımdan salgın hastalıkların ortaya çıkması ve yayılmasında rol oynayan faktörler üzerinde önemle durulmalıdır. Özellikle hayvan ve hayvansal madde ithalatı sırasında oldukça dikkatli davranılmalı ve Kanunun ve yönetmeliklerdeki önlemler tam olarak uygulanmalıdır. Bu şekilde ülkemizde henüz görülmeyen hastalıklarla karşılaşma ihtimali de ortadan kalkacaktır.

Hayvan hastalıklarından korunmada, günümüz teknolojisiyle elde edilen pek çok biyolojik madde yetersiz kalabilmektedir. Yine bu durumda da Hayvan Sağlık zabıtasının gösterdiği yol ile hayvan kayıplarının önüne geçilmesi esastır.

Türkiye'de Hayvan Sağlık Zabıtası 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve bu kanunun yönetmeliklerine göre icra edilmektedir. 4 ve 43 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

BULAŞICI HAYVAN HASTALIKLARI İLE MÜCADELEDE UYGULANACAK GENEL HÜKÜMLERE İLİŞKİN YÖNETMELİK

- **Yetki Kanunu:** 5996
- **Yayımlandığı R.Gazete:** 20.01.2012-28179
- **BİRİNCİ BÖLÜM**
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar
- **Amaç**
- **MADDE 1 – (1)** Bu Yönetmeliğin amacı, hayvan ve hayvansal ürünlerden insan ve hayvanlara geçebilen hastalıklardan korunma ve bulaşıcı hayvan hastalıkları ile mücadelede uygulanacak genel esas ve usulleri tespit etmektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, hayvan sağlığını korumaya, bulaşıcı hayvan hastalıklarıyla mücadeleye ve bu hususta her türlü tedbiri almaya dair yapılacak genel iş ve işlemleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 4 ve 43 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,

b) Bulaşmadan şüpheli hayvan: Hastalığın hiç bir belirtisini, göstermemekle beraber, hastalığı almış olduğu kabul edilen hayvanları,

- c) Gözetim: Herhangi bir hayvancılık işletmesinin, işletmecisinin veya bunların faaliyetlerinin dikkatli bir şekilde gözlemlenmesini,
- ç) Gözetim bölgesi: Hastalık çevresinde, koruma bölgesini de içine alacak biçimde, koruma bölgesi dışında hastalığın yayılmasını önlemek için gerekli ön tedbirlerin uygulandığı ve hastalığın etkileyebileceği tüm türlerin sağlık durumunun dikkatlice izlendiği bölgeyi,
- d) Hastalıktan şüpheli hayvan: Açık ve tam olmayan hastalık belirtisi gösteren hayvanları,
- e) Hayvan sahibi: Hayvanların mülkiyet hakkını üzerinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiyi,
- f) Hayvan sahibi vekili: Noterlikçe düzenlenmiş belge ile kendisine yetki verilmiş olan kişiyi,

- g) Hayvansal ürün: İnsan tüketimine sunulan hayvansal gıda, hayvansal yan ürün ve üreme ürünleri dâhil tüm hayvansal ürünleri,
- ğ) Hayvansal yan ürün: Yetiştiricilikte kullanılmayacak olan sperma, ovum, embriyo dahil, insanlar tarafından tüketimi amaçlanmayan hayvan kökenli ürünler veya hayvanların bütün vücut veya parçaları ile artıklarını,
- h) İl/ilçe müdürlüğü: İl gıda, tarım ve hayvancılık müdürlükleri ile ilçe müdürlüklerini,
- ı) Karantina: Bulaşıcı bir hayvan hastalığına yakalanmış hayvanların, hastalığın yayılmasının önlenmesi için geçici olarak diğerlerinden ayrılması biçiminde alınan önlemleri,
- i) Kordon: Hayvan hastalığı görülen alanın gözetim altında tutulması, giriş ve çıkışların kontrol altına alınmasını,

j) Koruma bölgesi: Hayvan hastalığının ve zararlı organizmanın yayılmasını önlemek amacıyla hastalık görülen alanın çevresinde oluşturulan ve gerektiğinde insan hareketlerinin kısıtlanması dâhil, canlı hayvan, bitki, hayvansal ve bitkisel ürünlerin hareketlerinin kısıtlandığı bölgeyi,

k) Korunmuş bölgeler: 5996 sayılı Kanun kapsamında yer alan, bir veya birden fazla bölgede yerleşik olan, bir veya birden fazla zararlı organizmanın o bölge için endemik olmadığı, çevre koşulları söz konusu zararlı organizmanın yerleşmesine uygun olmasına rağmen, o bölgede yerleşmemesi için korunan veya bu bölgelerde bulunmalarına rağmen eradikasyona tâbi tutulan ve bu koşulların sağlandığı Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara göre uygun sörvey sonuçları ile kanıtlanarak tanınan, düzenli ve sistematik olarak izlenen, söz konusu organizmanın o bölgede ortaya çıkması durumunda bildirim zorunlu olan ve özel önlem alınan bölgeleri,

- l) Mahalli idari makam: Belediyeleri, il özel idarelerini ve muhtarlıkları,
- m) Resmi veteriner hekim: Bakanlık adına görev yapan Bakanlık personeli veteriner hekimi,
- n) Serbest veteriner hekim: 9/3/1954 tarihli ve 6343 sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Türk Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanunda belirtilen şartları haiz veteriner hekimleri,
- o) Silahlı Kuvvetler: Türk Silahlı Kuvvetlerini,
- ö) Tazminat: Tazminatlı hastalıklar listesinde yer alan hastalık nedeniyle tazminat ödenmesine karar verilen hayvanlar ile tazminatlı hastalığa bağlı olarak imhasına karar verilen ürün, yem, madde ve malzemelerin imha, nakliye ve dezenfeksiyonu için ödenecek bedeli,
- p) Tecrit: Hasta ve hastalıktan şüpheli hayvanların sağlıklı hayvanlardan ayrılması, temas etmelerinin önlenmesi,

- r) Üreme ürünleri: Hayvanların üremesinde kullanılan sperma, ovum, embriyo ve kuluçkalık yumurtayı,
- s) Veteriner biyolojik ürünleri: Hayvanlarda aktif veya pasif bağışıklık oluşturmak, bağışıklığın seviyesini ölçmek veya hastalık teşhisi için hazırlanmış aşı, serum gibi ürünler ile teşhis kitlerini,
- ş) Veteriner tıbbî ürünleri: Hayvana uygulanmak ya da hayvan için kullanılmak amacıyla tüm üretim aşamalarından geçerek kullanıma hazır hâle getirilmiş etkin madde ihtiva eden ürünleri ve veteriner biyolojik ürünleri,
- t) Yardımcı sağlık personeli: Bakanlık adına ve resmi veteriner hekim sorumluluğunda görev yapan Bakanlık personeli veteriner sağlık tekniker ve teknisyenlerini,
- u) Yerel kıymet takdir komisyonu: Tazminat ödenecek hayvanların bedellerini mahalli rayice göre tespit edecek komisyonu,